

Dosarul nr. 3ra-624/2022
2-19077287-01-3ra-15062022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: Gr. Cazacu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, Gr. Dașchevici, G. Mîra)

Î N C H E I E R E

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin” și a fost menținută hotărârea din 23 iulie 2020 a Judecătoriai Chișinău sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 26 februarie 2019, S.A. „Orhei-Vin” a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, prin care a solicitat anularea actelor de control nr.5-683966 din 12 noiembrie 2018, prelungit pe formularele actelor de control nr. 5-683967, nr. 5-683966 și nr. 1-785340 și decizia nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 emise de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, asupra cazului de încălcare a legislației în privința S.A. „Orhei-Vin” în planul procedurii de restructurare, anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 32 din 31 ianuarie 2019 pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru.

În motivarea cererii societatea-reclamantă a invocat faptul că, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru în cadrul Serviciului Fiscal de Stat au efectuat controlul fiscal total al S.A. „Orhei-Vin”, în proces de restructurare, privind corectitudinea calculării, achitării impozitelor, taxelor, accizului, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2018 – 30 septembrie 2018 și alte taxe, plăți nefiscale pentru perioada 01 aprilie 2014 – 30 septembrie 2018.

A susținut societatea-reclamantă că, în rezultatul controlului fiscal, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru (în continuare DG AFC) a întocmit actul de

control cu nr. 5-683966 din 12 noiembrie 2018, prelungit pe formularele cu nr. 5-683967, nr. 5-683966 și nr. 1-785340, prin care se invocă următoarele încălcări și anume:

- încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) și lit. e), art. 95 lit. a), art. 101 alin. (1), art. 114, art. 117 alin. (1), art. 117¹ alin. (10) și art. 118¹ alin. (1¹) din Codul fiscal și ale Ordinului IFPS nr. 1164 din 25 octombrie 2012 „Despre aprobarea formularului Declarației privind TVA și modul de completare a Declarației privind TVA”, prin diminuarea TVA aferentă bugetului cu 824221 de lei, cât și la majorarea TVA aferentă bugetului cu 75255 de lei și la prezentarea Declarațiilor privind TVA pentru perioadele L/01/2018 - L/09/2018 cu informații neautentice, fapt ce a generat obligații suplimentare la buget pentru perioadele fiscale L/02/2018, L/04/2018, L/07/2018 și L/08/2018, neeliberarea a 9 facturi fiscale în adresa S.C. „Vinmet-SKS Company” S.R.L. și neînregistrarea facturii fiscale seria IV nr. 1660088 din 24 septembrie 2018 în sumă de 1199570,69 de lei (fără TVA), în termenii stabiliți de legislație în Registrul general electronic al facturilor fiscale.

- încălcarea prevederilor art. 32³ alin. (6) și art. 32³ alin. (7) din Legea nr. 57 din 10 martie 2006 Viei și Vinului și Ordinului IFPS nr.429 din 16 aprilie 2013 despre aprobarea formularului dării de seamă privind calcularea contribuției obligatorii în Fondul Viei și Vinului și a Modulului de completare și prezentare a dării de seamă privind calcularea contribuției obligatorii în Fondul Viei și Vinului, prin necalcularea contribuției obligatorii în fondul viei și vinului (Forma CFV) pentru perioadele fiscale F/01/2015, F/02/2015, F/03/2015, F/01/2016, F/02/2016, F/03/2016, F/01/2017, F/02/2017, F/01/2018 și F/02/2018, fapt ce a dus la eschivarea de la calcul și plată a contribuțiilor obligatorii în fondul viței și vinului pentru perioadele fiscale menționate în sumă totală de 65460 de lei.

- încălcarea prevederilor art.9, art. 17 alin. (4), art. 13 și art. 17 din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 și art.8 alin. (2) lit. c), art. 102 alin (8), art. 122 alin. (3) lit. a), art. 123 alin. (8) din Codul fiscal, prin admiterea comparativ cu datele din evidența contabilă a lipsurilor elementelor patrimoniale în sumă totală de 3429285 de lei, inclusiv și lipsa stocului de alcool etilic rectificat 96 % în cantitate de 81306 de litri, stabilite în rezultatul inventarierii efectuate la data de 12 octombrie 2018 și, respectiv, cu ajustarea spre micșorare TVA spre deducere aferentă lipsurilor de mărfuri, materiale și mijloace fixe în Declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/10/2018 și de a prezenta Declarația privind accizele pentru perioada fiscală L/10/2018 cu reflectarea sumei accizelor destinate virării în buget aferentă lipsei de alcool etilic rectificat 96% în cantitate de 81306 de litri.

Astfel, a notat societatea-reclamantă că nefiind de acord cu actul de control, a formulat dezacord cu cele constatate de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, care la emiterea deciziei nu a luat în considerație obiecțiile și înscrisurile anexate la dezacordul față de anii de control.

La data de 12 decembrie 2018 de către Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a fost emisă decizia cu nr. 318/2448a asupra cazului de încălcare a legislației în privința de S.A. „Orhei-Vin”, în planul procedurii de restructurare, în care au fost date hotărâri pe marginea pretinselor încălcări și anume: a prezenta declarația privind accizele (forma ACZ09) pentru perioada L/10/2018 cu reflectarea sumei accizului destinat virării în buget aferent lipsei de alcool etilic nedenaturat în cantitate de

81396 de litri, a ajusta spre micșorare suma TVA aferentă procurărilor, de la care a fost dedusă TVA, aferent lipsurilor de mărfuri în sumă de 3429284,66 de lei, în Declarația privind TVA pentru luna octombrie 2018, conform prevederilor titlului XII din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor al RM nr. 60 din 29 mai 2012, de reflectat rezultatele inventarierii în evidența contabilă a întreprinderii, încasa la buget sumele impozitelor și taxelor calculate în rezultatul controlului, încasa la buget majorare de întârziere, aplica amendă pentru încălcările legislației.

A afirmat societatea-reclamantă că, decizia Direcției Generale Administrare Fiscală Centru nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 asupra cazului de încălcare a legislației a fost contestată în procedură extrajudiciară, în termenul legal, însă prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 32 din 31 ianuarie 2019 s-a considerat neîntemeiată contestația formulată.

A considerat societatea-reclamantă că, actul de control nr. 5-683966 din 12 noiembrie 2018, prelungit pe formularele cu nr. 5-S3967, nr. 5-683966 și nr. 1-785340, decizia nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 asupra cazului de încălcare a legislației comise de S.A. „Orhei-Vin”, în planul procedurii de restructurare, emise de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, precum și decizia Serviciului Fiscal de Stat cu nr. 32 din 31 ianuarie 2019 pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 a Direcției Generale Administrare Fiscală Centru ilegale, neîntemeiate.

Cu referire la prevederile art. art. 269 alin. (2), 274 din Codul fiscal, art. art. 16 alin. (1), 26 alin. (1) a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, societatea -reclamantă a menționat că, Serviciul Fiscal de Stat în mod formal a examinat contestația, s-a rezumat la o parafrază a unor articole din legislația fiscală fără să examineze în concret argumentele indicate în contestație. Serviciul Fiscal a pornit de la prezumția pretinselor încălcări invocate de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru și a ignorat probele prezentate în dezacord, care atestă caracterul neîntemeiat și abuziv a actelor de control și deciziei adoptate, fapt ce a încălcat dreptul la apărare. Or, potrivit art. 11 alin. (1) din Codul fiscal toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

Totodată, a notat societatea-reclamantă că potrivit art. 136 pct. 1) și 2) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat și funcționarii fiscali, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției, sunt obligați să acționeze în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod, cu alte acte normative, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și să trateze cu respect și corectitudine Contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale. Iar, prevederile art. 214 din Codul fiscal reglementează principiile generale de efectuare a controlului fiscal, ceea ce constituie o garanție a legalității acestuia. Pe când în speță, controlul fiscal este viciat, deoarece Direcția Generală Administrare Fiscală Centru nu a efectuat o verificare corespunzătoare și obiectivă a faptelor juridice și contabile, a denaturat situația de fapt și a atribuit S.A. „Orhei -Vin” anumite fapte contabile care nu corespund realității, în vederea creării artificiale de băligații fiscale față de buget.

A remarcat societatea-reclamantă că, la efectuarea controlului fiscal și emiterea deciziilor contestate pârâta a ignorat aplicarea prevederilor legale corespunzătoare, care au generat/încetat raporturile între S.A. „Orhei-Vin” și S.C. „Vinmet-SKS Company” S.R.L. și anume prevederile art. 735 alin. (1) și (2), art. 737 alin. (2) art. 738 alin.(1) din Codul civil.

A mai notat societatea-reclamantă că, la emiterea actelor fiscale contestate Direcția Generală Administrare Fiscală Centru nu luat în considerație prevederile legale susmenționate, care combat constatările cu referire la încălcarea art.8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal și ale alin. (2), art. 18 și art.23 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, prin lipsa parțială evidenței contabile și anume prin neîntocmirea și neprezentarea facturilor fiscale aferente prestării serviciilor de locațiunea încăperii, a vânzării utilajului în rate și a nefacturării consumului de energie electrică. Deci, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a ignorat faptul că în privința contractului de locațiune încheiat cu S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L. la 19 iunie 2018 a operat rezoluțiunea. Respectiv, prevederile legislației fiscale urmau a fi aplicate în coroborare cu prevederile Codului civil, care reglementează domeniul contractelor de locațiune și rezoluțiunea sau încetarea acestora. Or, pârâta, la constatarea pretinselor abateri fiscale, urma să verifice inclusiv temeiul care a dus la neîntocmirea și neprezentarea facturilor fiscale aferente prestării serviciilor de locațiune a încăperii, a vânzării utilajului în rate și a refacturării consumului de energie electrică.

A afirmat societatea-reclamantă că, inspectorii fiscali au calculat nejustificat, la contractele de locațiune și de vânzare-cumpărare încheiate pe 10 august 2017 cu firma S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L. și asupra cărora a fost operată rezoluțiunea pe 19 iunie 2018, TVA aferentă livrărilor în sumă totală de 139625 de lei MDL, inclusiv pentru perioadele fiscale L/01/2018 - 22832,16 de lei, L/02/2018 – 14501,00 de lei, L/07/2018 - 14201,80 de lei, L/08/2018 - 14200,60 de lei și L/09/2018 – 14492,00 de lei. Ilegal impune prescripția de a emite - facturi fiscale și aplică amenda în sumă de 32400 de lei pentru neprezentarea facturilor fiscale în termenele stabilite (9x3600 de lei) și amenda 60000,00 de lei pentru lipsa parțială a evidenței contabile.

A reținut societatea-reclamantă că, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru în decizia sa cu nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018, denaturează explicațiile SA.. „Orhei-Vin” din 25 octombrie 2018, indicând precum că a confirmat că nu avea acces la încăperile și utilajele contractate de S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L. Acest fapt dă dovadă că reclamantul nu a avut parte de o atitudine corectă din partea organelor cu atribuție de administrare fiscală, în modul stabilit de art. 8 alin. (1), lit. b) din Codul fiscal.

A indicat societatea-reclamantă că, de fapt, cauza lipsei de acces la utilaje și încăperi nu este generată de S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L., dar de plombarea încăperilor de către Serviciul Fiscal de Stat pe 02 februarie 2018 până în prezent. Prin ordinul nr. 28/1 din 02 februarie 2018 al Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, semnat de șeful Direcției - Nicolae Damian, la S.A. „Orhei-Vin” a fost instaurat post fiscal staționar (prin prelungiri lunare postul fiscal exista și în prezent). Încăperile închiriate de S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L. au fost plombate de

specialiștii Serviciului Fiscal de Stat la 02 februarie 2018 și sunt plombate până în prezent. Careva activitate nu există acest fapt e sub controlul zilnic al postului fiscal.

A susținut societatea-reclamantă că, în pct. 9, pag. 7 a deciziei cu nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru indică precum că în corespundere cu prevederilor art. 738 alin. (5) din Codul civil, după rezoluțiune creditorul poate cere acoperirea prejudiciului produs prin neexecutarea contractului. Potrivit normei în cauză prerogativa solicitării acoperirii unui potențial prejudiciu îi revine doar creditorului, nu serviciului fiscal. Totodată acesta este un drept, nu o obligație, iar serviciul fiscal nu poate opera cu presupuneri. Creditorul prin contractele încheiate cu S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L. asupra cărora a fost operată rezoluțiunea pe 19 iunie 2018 nu a fost prejudiciat cu nimic. Utilajul a rămas intact pe teritoriul privat al creditorului, mai mult ca atât S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L. a reparat din surse proprii utilajul care era nefuncțional.

Astfel a afirmat societatea-reclamantă că, Serviciul Fiscal de Stat impune ilegal S.A. „Orhei-Vin” să factureze S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L. pentru livrări inexistente și în lipsa unui prejudiciu, pentru ca să aplice TVA în mărime de 139625 de lei, plus amenda câte 3600 de lei/per factura neemisă, în total 32400 de lei plus amenda 60000 de lei lipsa parțial a evidenței contabile, însă neținând cont la realitatea obiectivă descrisă mai sus, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru prin decizia contestată obligă reclamantul să reflecte în evidența contabilă consumul de energie electrică destinată S.C. „Vinmet SKS Company” S.R.L. pe lunile Februarie, Martie, Aprilie, Mai ale anului 2018. Totodată, a fost aplicată amenda (4 luni x 3600 de lei = 14400 de lei) plus 60000 de lei amenda pentru lipsa parțială a evidenței contabile. În concluzie, creditorul nu este prejudiciat ca urmare a rezoluțiunii contractului, însă Serviciul Fiscal de Stat creează artificial un prejudiciu și livrări de servicii inexistente, impune emiterea de facturi fiscale, în scopul de a aplica TVA și impune amenzi, ceea ce constituie un abuz și o ilegalitate.

De asemenea a indicat societatea-reclamantă că, pârâțul în mod neîntemeiat a ajuns la concluzia precum că s-ar fi încălcat prevederi le art. 32³ alin. (6) și art. 32³ alin. (7) din Legea nr. 57 din 10 martie 2006 „Viei și Vinului” și ordinului Serviciului Fiscal de Stat nr. 429 din 16 aprilie 2013 cu privire la aprobarea formularului dării de seamă privind calcularea contribuției obligatorii în Fondul Viei și Vinului și a Modulului de completare și prezentare a dării de seamă privind calcularea contribuției obligatorii în Fondul Viei și Vinului, prin necalcularea contribuției obligatorii în fondul Viei și Vinului.

Conform art. 32³ alin. (11) Legea Viei și Vinului Nr. 57 din 10 martie 2006, gestionarea contribuțiilor de la plătitori, evidenta conturilor, calculele penalităților, precum și urmărirea datoriilor către Fond se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat similar modulului stabilit conform legislației pentru administrarea impozitelor și taxelor. Potrivit prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 180 din 26 iulie 2018 privind declararea voluntară și stimularea fiscală (publicată în Monitorul Oficial RM nr. 309-320, anul 2018, art.500 în vigoare din 17 august 2018) organele cu atribuție de administrare fiscală nu vor efectua controale asupra corectitudinii calculului, declarării și achitării impozitelor, taxelor și altor plăți aferente bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, a contribuțiilor de asigurări sociale de

stat și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru perioadele fiscale de până la 01 ianuarie 2018.

A reiterat societatea-reclamantă că, contribuțiile către Fondul „Viei și Vinului” constituie plăți aferente bugetului de stat. Serviciul Fiscal de Stat contrar prevederilor legale în mod ilegal, a supus controlului perioada 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2017, iar ca urmare a aplicat penalități în sumă de 53647,46 de lei și contribuția de 65460 de lei. De asemenea, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru în mod neîntemeiat a constatat încălcarea prevederilor art. 9, art. 17 alin. (4), art. 13 și art. 17 din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 și art.8 alin. (2) lit. c), art. 102 alin (18), art. 122 alin. (3) lit. a), art. 123 alin. (8) din Codul fiscal, prin admiterea comparativ cu datele din evidență contabilă a lipsurilor elementelor patrimoniale în sumă totală de 3429285 de lei, inclusiv și lipsa stocului de alcool etilic rectificat 96 % în cantitate de 81306 de litri, stabilite în rezultatul inventarierii efectuate la data de 12 octombrie 2018 și, respectiv, cu ajustarea spre micșorare TVA spre deducere aferentă lipsurilor de mărfuri, materiale și mijloace fixe în Declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/10/2018 și de a prezenta Declarația privind accizele pentru perioada fiscală L/10/2018 cu reflectarea sumei accizelor destinate virării în buget aferentă lipsei de alcool etilic rectificat 96% în cantitate de 81306 de litri. Potrivit prevederilor art. 122 alin. (3) lit. a) al Codului Fiscal mărfurile sunt supuse accizelor la momentul expedierii (transportării) acestora din antrepozitul fiscal.

A indicat societatea-reclamantă că în cazul reclamantului, conform facturilor seria EC nr. 211048 din 19 iunie 2009, seria EC nr. 211046 din 18 iunie 2009, seria EC nr. 211044 din 17 iunie 2009, seria EC nr. 211041 din 16 iunie 2009, seria EC nr. 211039 din 15 iunie 2009, seria EC nr.211038 din 12 iunie 2009, seria EC nr. 211035 din iunie 2009 expedierea (transportarea) mărfii (alcoolului) a avut loc în anul 2009. Obligația fiscală de a prezenta declarația privind accizele (forma ACZ09) este o obligație a anului 2009, dar nu a perioadei L/10/2018 în modul constatat de serviciul fiscal.

A remarcat societatea-reclamantă că, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru nu a respectat condițiile de tragere la răspundere fiscală, reglementate la art. 233 din Codul fiscal. În primul rând, nu a fost stabilit când s-a născut pretinsa obligație, când au apărut lipsa stocului alcool etilic, având în vedere că în conformitate cu art. 169 alin. (1) din Codul fiscal obligația fiscală naște momentul apariției circumstanțelor, stabilite de legislația fiscală, ce prevăd stingerea ei, dar nu la momentul constărilor efectuate de serviciul fiscal.

A invocat societatea-reclamantă că, din conținutul deciziei contestate nu rezultă că lipsa stocului de alcool a apărut în perioada de activitate supusă controlului 01 ianuarie 2018 – 30 septembrie 2018. Astfel, la acest aspect urmează să se mai rețină că, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, obligând S.A. „Orhei-Vin” să prezente declarația privind accizele (forma ACZ 09) pentru perioada L/10/2018, a excedat perioada de control pentru care era autorizată, a impus prezentarea unei declarații pe o perioadă care nu se cuprinde în perioada de activitate supusă controlului 01 ianuarie 2018 – 30 septembrie 2018.

A considerat societatea-reclamantă că, soluția Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, precum că, S.A. „Orhei-Vin” ar fi plătitor de acciz se bazează doar pe pretinsa existență a certificatului de accize nr. 74008 eliberat la data de 03 mai

2001, de care societatea-reclamantă nu dispune, fiind ridicat de către inspectorii fiscali la anterioarele controale fiscale.

A mai afirmat societatea-reclamantă că, prin decizia din 18 iunie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a intentat procesul de insolvență față de S.A. „Orhei-Vin”. Astfel, în legătură cu intentarea procesului de insolvență, în scopul determinării datoriilor S.A. „Orhei-Vin” față de bugetul de stat, a fost inițiat un control fiscal prin metoda verificării totale privind respectarea legislației în vigoare, care a cuprins perioada de la 01 ianuarie 2013 – 31 august 2014, ca urmare a fost întocmit actul de control nr. 5-663549 prelungit pe formularul nr. 3-527249. La Capitolul II a respectivului act de control, Serviciul Fiscal Orhei a constatat că SA „Orhei-Vin” este plătitor a următoarelor impozite și taxe: impozit pe venit, impozit pe venit din activitatea de antreprenorial, contribuții de asigurări sociale, contribuții individuale de asigurări sociale, primele de asigurări medicale, taxa pe valoare adăugată, taxa amenajării teritoriului, taxa pentru apă, impozit pe bunurile imobile, taxa pentru folosirea drumurilor, taxa pentru amplasarea unităților comerciale.

Astfel, societatea-reclamantă a menționat că în perioada supusă verificării 01 ianuarie 2013- 31 august 2014, se atestă că, S.A. „Orhei -Vin” nu este plătitor de accize, fapt constatat însuși de organele fiscale în cadrul controlului prin verificare totală, ceea ce atestă că la etapa respectivă certificatul de acciz nr. 74008 eliberat la data de 03 mai 2001 era anulat, iar societatea nu are obligația de a prezenta declarația de acciz. Or, este alogic ca S.A. „Orhei -Vin” să fie plătitor de acciz în anul 2018 în baza unui certificat din 2001, în situația în care 2014, însuși organele fiscale au constatat că societatea nu este plătitoare de acciz în temeiul acestui certificat.

Cu atât mai mult societatea-reclamantă a menționat că, în condițiile în care Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, invocă că S.A. „Orhei -Vin” este subiect al impunerii cu acciz și are obligația să prezinte declarația privind accizele (forma ACZ 09) pentru perioada L/10/2018, reclamantul nu vedem nici o verificare cu privire la prezentarea/neprezentarea în termenul stabilit de declarații privind accizele (forma ACZ 09). Or, acest fapt este important pentru a verifica dacă sunt sau nu incidente prevederile art. 126¹ alin. (1) din Cod fiscal.

A afirmat societatea-reclamantă că, Legea contabilității nr. 113 XVI din 27 aprilie 2007 la art. 9, art. 17 alin. (4) și art. 13 alin. (2) lit.f) prevede expres să asigure documentarea faptelor economice ale entității și reflectarea acestora în contabilitate. Regulamentul privind inventarierea aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor al RM nr.60 din 29 mai 2012, în capitolul VI Inventarierea stocurilor, pct. 43 prevede inventarierea stocurilor se efectuează la locul de păstrare (depozit, magazine, secții), și capitolul XII pct. 87 prevede în contabilitate lipsurile și pierderile se înregistrează, iar pct. 8 subpunctul 2) din Regulament indică în cadrul inventarierii se verifică integritatea activelor prin compararea existenței efective a acestora cu datele contabilității.

Astfel, societatea-reclamantă a susținut că, prin actul de control fiscal total nr. 5- 658260 din 28 iunie 2013 și inventarierea petrecută în cadrul controlului a fost constatată lipsa antrepozitului Puhoi r-nul Ialoveni, conform bazei de date a Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei și lipsa alcoolului etilic.

A reiterat societatea-reclamantă că, prin actul de control fiscal total nr. 5-663549 din 23 octombrie 2014 este iarăși constatată lipsa antrepozitului Puhoi r-nul

Ialoveni, conform bazei de date a Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei și în rezultatul inventarierii lipsa alcoolului etilic, prin actul de inventariere comun al administratorului insolvenței Cristina Negura și Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei din 01 august 2014 alcool etilic nu este, prin actul de control nr. 1- 787277 din 04 septembrie 2017 se constată ca antrepozite nu sunt și alcool nu este, prin actul de control nr. 1- 787310 din 06 octombrie 2017 se constata ca antrepozite nu sunt și alcool nu este. În alte 17 acte de control fiscal, indicate în dezacord se constată lipsa antrepozitelor și lipsa alcoolului etilic. Astfel, obligațiunea de reflectare a lipsei alcoolului etilic în evidență contabilă conform art. 13 alin. (3) lit. f) al Legii Contabilității nr. 113 XVI din 27 aprilie 2007 și a Regulamentului privind inventarierea aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor al RM nr 60 din 29 mai 2012, titlul XII pct.87 este o obligație a perioadei anterioare 28 iunie 2013.

A susținut societatea-reclamantă că, alcoolul etilic a fost transportat la antrepozitul Puhoi, r-nul Ialoveni în anul 2009, fapt confirmat prin facturile fiscale menționate. În temeiul art. 127 alin. (3) din Codul fiscal, declarația privind achitarea accizelor, se face pentru perioada în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor. Respectiv pretinsa obligație de a face declarația privind achitarea accizelor putea apărea doar în anul 2009. Direcția Generală Administrare Fiscală Centru în mod ilegal a dispus prezentarea declarația privind accizul pentru perioada L/10/2018, or, în această lună S.A. „Orhei-Vin” nu a efectuat expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor. În temeiul art. 264 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, termenul de prescripție a obligațiunii fiscale a expirat în anul 2013, iar termenul de prescripție pentru stingerea obligațiunii fiscale conform art. 265 alin. (1) a Codului fiscal a expirat în anul 2015. Prin urmare, contrar prevederilor 214 alin. (4) din Codul fiscal, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a supus controlului fiscal activitatea societății pentru o perioadă ce depășește termenele de prescripție, stabilite la art. 264, determinând astfel obligații fiscale abuzive.

Totodată indică că, conform art. 16 alin. (1) și (3) al Legii nr. 180 din 26 iulie 2018 privind declararea voluntară și stimularea fiscală (publicată în Monitorul Oficial RM nr. 309-320 din 17 august 2018) nu se supun verificării corectitudinii calculării, declarării și achitării impozitelor, taxelor și altor plăți aferente bugetului de stat, bugetelor unităților administrative-teritoriale, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru perioadele fiscale până la 01 ianuarie 2018.

Prin urmare, societatea-reclamantă a menționat că, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a aplicat eronat art. 123 alin. (3) din Codul Fiscal, care prevede că subiecții impunerii prevăzuți la art. 120 lit. a) sunt obligați să prezinte declarația privind achitarea impozitelor până la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor.

A mai notat societatea-reclamantă că, în primul rând, S.A. „Orhei-Vin” nu este subiect al impunerii cu accize așa cum a indicat mai sus, iar în al doilea rând, societatea-reclamantă nu a expedit (transportat) mărfuri supuse accizelor în luna octombrie 2018, iar operațiunile de expediere (transportare) a mărfurilor supuse accizelor a avut loc în anul 2009.

Totodată, societatea-reclamantă a mai menționat că a fost inventariată ca lipsă a «Здание котельной» anul dării în exploatare 1963, și demolată în 1978, însă S.A.

„Orhei-Vin” timp de 40 de ani a plătit impozitul pe bunul imobiliar inexistent, iar în decizie nu se prevede întoarcerea impozitului pe bunul imobiliar achitat nelegitim 40 ani la rând. Automobilul NISSAN TERANO II 3,0 Luxury 5M/T este la reparație, cu toate că reclamantul a indicat locația, Serviciul Fiscal de Stat în mod ilegal a constatat lipsa acestuia și a trecut contravaloarea de 403626,69 de lei. Trei automobile VOLVO și două semiremorci, care prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 2i-596-1/14 din 25 februarie 2014 (irevocabila) sunt stabilite ca proprietate a F.C.P. „Asconi” S.R.L. sunt declarate lipsă. Automobilele ЗИЛММЗ-4502, ГАЗ 5205, frigiderul Atlant și o semiremorcă casate la metal uzat în 2016 prin act de casare, sunt declarate lipsa.

În urma celor expuse societatea-reclamantă S.A. „Orhei Vin” a solicitat anularea actului de control nr. 5-683966 din 12 noiembrie 2018, prelungit pe formulare actelor de control nr. 5-683967 și nr. 1-785340 și decizia nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru asupra cazului de încălcare a legislației în privința S.A. „Orhei-Vin”, în planul procedurii de restructurare, ca fiind ilegale, de a dispune anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 32 din 31 ianuarie 2019 pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018.

Prin hotărârea din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de către S.A. „Orhei-Vin” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, privind anularea actelor de control 5-683966 din 12 noiembrie 2018, prelungit pe formularele actelor de control nr. 5-683967, nr. 5-683966 și nr. 1-785340 și decizia nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 emise de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, asupra cazului de încălcare a legislației în privința S.A. „Orhei-Vin” în planul procedurii de restructurare, anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 32 din 31 ianuarie 2019 pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. (f.d.75, 83/96, Vol.II)

Dispozitivul hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificat avocatului Tatiana Iovu, care acționează în interesele S.A. „Orhei-Vin” la 23 iulie 2020, fapt confirmat prin semnătura olografă aplicată pe recipisa anexat la materialele cauzei. (f.d. 76, Vol.II)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 august 2020, prin intermediul poștei electronice, S.A. „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. (f.d.78/79, Vol.II)

La 17 august 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat pentru notificare avocatului Tatiana Iovu, care acționează în interesele S.A. „Orhei-Vin” copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d.97), care a fost recepționată la data de 04 septembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.104, Vol.II), iar la 30 septembrie 2020, S.A. „Orhei-Vin”, reprezentată de administratorul Constantin Jitaru a depus motivarea apelului (f.d.109/119, Vol.II).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de S.A. „Orhei-Vin” împotriva hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de S.A. „Orhei-Vin” cu menținerea hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d.188, 189/224, Vol.II)

Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând prevederile legale ce guvernează raportul juridic în coraport cu materialele cauzei a concluzionat că, S.A. „Orhei-Vin” deține calitatea de subiect al impunerii în conformitate cu prevederile art. 120 lit. a) din Codul fiscal, care prevede că, subiect al impunerii este antrepozitarul autorizat care produce și/sau prelucrează mărfuri supuse accizelor pe teritoriul RM și dispune de obiecte ale impunerii și bază impozabilă și conform art. 121 alin. (1), care stipulează că, obiecte ale impunerii sînt mărfurile supuse accizelor, specificate în anexele la prezentul titlu.

A notat instanța de apel că, conform art. 127 alin. (3) din Codul fiscal, subiecții impunerii prevăzuți la art. 120 lit. a) sunt obligați să prezinte declarația privind achitarea accizelor până la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor, deci S.A. „Orhei-Vin” urma să prezinte declarația privind achitarea accizelor aferente alcoolului etilic rectificat 96%, constatat lipsă în rezultatul inventarierii.

La capitolul dat, în ce privește decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 659/3564 din 16 septembrie 2021, anexată de partea apelantă, precum că, în vederea stabilirii perioadei în care urmează S.A. „Orhei-Vin” să calculeze accizele pentru producția alcoolică stabilită lipsă în cadrul inventarierii, s-a stabilit că, în conformitate cu art.122 alin.(3) lit.a) și art.127 alin.(3) din Codul fiscal, pentru alcoolul etilic rectificat de 96% în cantitate de 81306 de litri, constatat lipsă în cadrul inventarierii, urmează de aplicat cota accizului stabilită pentru perioada fiscală L/J2/2010, Completul specializat al instanței de apel a menționat că, prin decizia asupra cazului de încălcare fiscală nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018, s-a impus contribuabilului S.A. „Orhei-Vin” de a prezenta Declarația privind accizele (forma ACZ09) pentru perioada L/10/2018 cu reflectarea sumei accizului destinat virării în buget aferent lipsei de alcool etilic nedenaturat în cantitate de 81306 de litri, dar nu au fost calculate careva obligații aferente accizului.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că și din Decizia asupra cazului de încălcare fiscală nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 și din decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 659/3564 din 16 septembrie 2021, rezultă certitudinea faptului că, S.A. „Orhei-Vin” urmează să prezinte Declarația privind accizele (forma ACZ09) cu reflectarea sumei accizului destinat virării în buget aferent lipsei de alcool etilic nedenaturat în cantitate de 81306 de litri.

Mai mult, instanța de apel a notat că, din explicațiile reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat, care nu au fost combătute de reprezentantul S.A. „Orhei-Vin”, s-a reținut că, decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 659/3564 din 16 septembrie 2021 a fost contestată în instanța de judecată, dar încă o hotărâre judecătorească în acest sens nu a fost emisă.

Instanța de apel de asemenea a menționat că, deși S.A. „Orhei-Vin” a contestat în totalitate Decizia asupra cazului de încălcare fiscală nr. 318/2448a din 12

decembrie 2018, de către ultima nu a fost adus nici un argument în ce privește sumele calculate suplimentar în cadrul controlului la capitolul impozitul pe bunurile imobiliare (plăți de bază, penalități și amenzi) și în partea ce ține de amenda pentru nerepatrierea în termen a mijloacelor bănești. Cu toate acestea, și în această parte, completul judiciar apreciază ca întemeiat actul administrativ menționat.

Astfel, cu referire la sumele calculate suplimentar în cadrul controlului la capitolul impozitul pe bunurile imobiliare (plăți de bază, penalități și amenzi), instanța de apel a reținut că, contrar prevederilor art.8 alin.(2), lit.c) din Codul fiscal, care stipulează că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, ...”, art.8 alin.(2), lit.d) din Codul fiscal, care stipulează că „contribuabilul este obligat să prezinte informații veridice despre veniturile rezultate din orice activitate de întreprinzător, precum și despre alte obiecte ale impunerii”, art.281¹ alin.(1) din Codul fiscal care stipulează că „Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător sînt obligate să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare pînă la 25 iulie inclusiv a perioadei fiscale respective”, art.288 alin.(1) lit.b) din Codul fiscal, care stipulează că „cota impozitului pe bunurile imobiliare pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decît cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptînd garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele constituie 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare”, art.187 alin.(7) din Codul fiscal, care stipulează că „Instrucțiunile privind modul de întocmire și de prezentare a dărilor de seamă fiscale, inclusiv a celor unificate, se emit de Serviciul Fiscal de Stat dacă legislația fiscală nu prevede altfel” și a prevederilor anexei nr.2 a Ordinului SFS nr.108 din 19 mai 2017 „Cu privire la aprobarea formularului tipizat al Calculului impozitului pe bunurile imobiliare și instrucțiunii privind modul de completare a acestuia (Forma BIJ17)”, contribuabilul S.A. „Orhei-Vin” a admis:

- diminuarea impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2018 cu suma de 46616 de lei, inclusiv: 37147 de lei din motivul aplicării eronate a cotei impozitului de 0,1%, însă urma de aplicat cota de 0,3% la baza impozabilă a bunurilor imobiliare cu altă destinație decît cea locativă sau agricolă, valoarea cadastrală ale cărora constituie suma de 18573334 de lei; iar suma de 9469 de lei din motivul necalculării impozitului pentru bunurile imobiliare pentru “cazangeria” amplasată pe adresa mun. Orhei, str. Boris Glavan nr.10 cu suprafața de 360 m², valoarea contabilă a căreia constituie 875559,14 de lei, iar cota stabilită de Consiliul municipal Orhei prin Decizia nr.14.1 din 29 decembrie 2017 pentru bunurile imobiliare neevaluate de către organele cadastrale (pct.11 prima liniuță din anexa la Decizia în cauză) constituie 0,3% din valoarea contabilă a bunului imobil și pentru bunul imobil (construcția a cărei strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației ei) “Цех по переработке спирта”, dat în exploatare la data de 30 martie 2002, amplasat pe adresa mun. Orhei, str. Boris Glavan nr.10, valoarea contabilă a căreia constituie 2280869,38 de lei, iar cota stabilită de Consiliul municipal Orhei prin Decizia nr.14.1 din 29 decembrie 2017 pentru bunurile imobiliare neevaluate de către organele cadastrale (pct.11 prima liniuță din anexa la Decizia în cauză) constituie 0,3% din valoarea contabilă a bunului imobil.

- nerespectarea modului de întocmire a calculului impozitului pe bunurile imobiliare (forma BIJ17) pentru perioada fiscală A/2018, fapt ce a generat obligații suplimentare la buget.

Totodată, și în partea ce ține de amenda pentru nerepatrierea în termen a mijloacelor bănești, instanța de apel a notat că, S.A. „Orhei-Vin”, contrar prevederilor art. 3 alin (1) lit. a) din Legea RM nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998 care stipulează că „Agenții economici rezidenți ai Republicii Moldova, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, sînt obligați să înregistreze în conturile lor din băncile licențiate ale Republicii Moldova încasările de la export, sumele transferate în avans pentru importul neefectuat, să efectueze importul de mărfuri și servicii în urma plăților pentru import sau să repatrieze mijloacele bănești și/sau materiale în urma altor tranzacții economice externe (în continuare repatrierea mijloacelor bănești și materiale) în termenele stabilite, după cum urmează: a) în contractele de vânzare-cumpărare, barter, de export în regim de consignație - în cel mult 3 ani de la data expedierii mărfurilor respective sau efectuării plății pentru marfă”, nu a repatriat în termenii stabiliți de legislație a mijloacelor bănești aferente exportului de mărfuri în adresa S.R.L. „Adec Tracia”, în sumă de 11796 de Euro pentru care termenul de repatriere a expirat la data de 09 ianuarie 2018. Valoarea sumei nerepatriate, ținând cont de cursul valutar al BNM la prima zi după termenul limită de achitare, constituie 242629,30 de lei. Iar, amenda pecuniară, calculată conform legii sus menționate, pentru nerepatrierea în termen a mijloacelor bănești constituie 40883 de lei.

În lumina celor expuse, instanța de apel a conchis că, prima instanța corect a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ formulată de S.A. „Orhei-Vin” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, privind anularea actelor de control nr.5-683966 din 12 noiembrie 2018, prelungit pe formularele actelor de control nr. 5-683967, nr. 5-683966 și nr. 1-785340 și decizia nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 emise de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, asupra cazului de încălcare a legislației în privința S.A. „Orhei-Vin” în planul procedurii de restructurare, anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 32 din 31 ianuarie 2019 pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, instanța de apel a concluzionat că, argumentele expuse de către S.A. „Orhei-Vin” în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 din Codul de procedură civilă.

La 01 martie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, S.A. „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu a depus recurs nemotivat, iar la 13 iulie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție a prezenta motivarea recursului împotriva deciziei din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei

instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii. (f.d.226/227, Vol. II)

În motivarea recursului a indicat că, prin decizia din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de S.A. „Orhei-Vin” împotriva hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. Astfel, nefiind de acord hotărârile judecătorești menționate, la 01 martie 2022 a depus recurs nemotivat, însă dat fiind faptul că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău nu a fost notificată, dar a luat cunoștință cu aceasta la data de 20 iunie 2022 pe pagina web a instanței de apel, în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ a depus motivarea recursului declarat la 13 iulie 2022.

Consideră că, instanțele inferioare incorect au examinat cauza, fapt pentru care urmează a li casate hotărârile judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată, având în vedere următoarele.

Susține că, hotărârile instanțelor inferioare nu sunt motivate și nu dau răspuns la argumentele cererii de chemare în judecată, în mod special cu referire la cele legate de obligarea S.A. „Orhei -Vin” să prezinte declarația privind accizele (forma ACZ 09) pentru perioada L/10/2018, fără ca societatea să fie subiect al impunerii în modul prevăzut de Codul fiscal. Garanțiile acordate de art. 6 CFDO privind motivarea hotărârii judecătorești asupra aspectelor importante a cauzei și a celor puse în discuție de părți sunt aplicabile în cazul oricăror hotărâri judecătorești. Instanța de apel eronat concluzionat precum că S.A. „Orhei-Vin” are doar obligația de a prezenta Declarația privind accizele (forma ACZ09) pentru perioada L/10/2018 cu reflectarea sumei accizului destinat virării în buget aferent lipsei de alcool etilic nenedaturat în cantitate de 81306 de litri, nefiind calculate careva obligații aferente accizului. În speță, se contestă însuși obligarea în impunerea prezentării Declarația privind accizele (forma ACZ09) pentru perioada L/10/2018, or, așa cum a constatat și Serviciul Fiscal de Stat în decizia Serviciului fiscal de stat nr. 659/3564 din 16 septembrie 2021.

Menționează că, instanța de apel nu a analizat conținutul decizia Serviciului fiscal de stat nr. 659/3564 din 16 septembrie 2021, care a fost emisă în rezultatul controlului-fiscal repetat prin metoda de verificare parțială privind corectitudinea calculării și achitării taxei pe valoarea adăugată și a accizelor pentru perioada 01 octombrie 2018 – 31 ianuarie 2019 privind executarea deciziei nr. 318/2448a din 12 decembrie 2018 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru.

Invocă că, hotărârile judecătorești nu conțin o argumentare clară și o motivare asupra chestiunilor contestate de S.A. „Orhei-Vin”. Instanțele nu s-au pronunțat în nici un mod asupra termenilor de prescripție fiscală invocate și garanțiilor acordate prin Legea nr. 180 din 26 iulie 2018 privind declararea voluntara și stimularea fiscal, în redacția pentru perioada efectuării controlului fiscal. Respectiv, nu a fost respectat dreptul la un process echitabil, garantat de art. 6 CEDO, hotărârea judecătorească având o motivare formală și stereotipică.

Mai menționează că, instanțele de judecată nu a dat nici o apreciere acestor circumstanțe, deși sunt importante pentru verificarea constatării privind pretensele încălcări a art. 32³ alin. (6) și art. 32³ alin. (7) din Legea nr. 57 din 10 martie 2006 „Viei și Vinului” și Ordinului IFPS nr. 429 din 16 aprilie 2013 „despre aprobarea formularului dării de seamă privind calcularea contribuției obligatorii în Fondul Viei

și Vinului și a Modulului de completare și prezentare a dării de seamă privind calcularea contribuției obligatorii în Fondul Viei și Vinului", prin necalcularea contribuției obligatorii în fondul viei și vinului.

Consideră că, atât prima instanță cât și instanța de apel a examinat superficial cauza, au interpretat eronat normele de drept material și procedural, și nu au analizat situația de fapt, care atestă cu certitudine ilegalitatea actelor administrative contestate.

Examinând admisibilitatea recursului depus de S.A. „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art.245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit căroră procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Articolul 112 din Codul de procedură civilă reglementează că, termenul stabilit în săptămâni, luni sau o perioadă care cuprinde mai multe luni (ani, semestre,

trimestre) expiră, în cazul prevăzut la art.111 alin.(3), în acea zi a ultimei săptămâni sau ultimei luni care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a survenit evenimentul sau momentul în timp respectiv, iar în cazul prevăzut la art.111 alin.(4), acesta expiră în acea zi a ultimei săptămâni sau ultimei luni care precedă ziua în care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a început să curgă termenul. Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termeni, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În conformitate cu art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, reieșind din prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din actele cauzei cert rezultă că, la 08 februarie 2022 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei contestate (f.d.188, vol.II).

Materialele cauzei atestă că, la 01 martie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, S.A. „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii. (f.d.226/227, Vol. II)

La fel, actele cauzei relevă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată S.A. „Orhei-Vin” la data de 13 mai 2022, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție DS8006795659AS, anexat la materialele cauzei. (f.d. 230, Vol.II)

Cele menționate supra denotă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea recursului motivat, a început să curgă din ziua imediat următoare datei notificării deciziei motivate – 14 mai 2022 și a expirat la data de 12 iunie 2022 (zi de Duminică), astfel ultima zi de depunerea a recursului motivat fiind ziua de 13 iunie 2021 (zi de luni).

Însă, distinct acestor circumstanțe, S.A. „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău la 13 iulie 2022, fără a respecta termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, S.A. „Orhei-Vin” fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac

Aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, completul consideră că nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului.

Or, acesta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform căroră, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de S.A. „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu ca fiind inadmisibil este compatibilă cu

respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de S.A. „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu.

În conformitate cu art. art. 230, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin”, reprezentată de avocatul Tatiana Iovu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iurie Bejenaru

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu